

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 5C/45/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6313212964
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hýseková
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2014:6313212964.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Annou Hýsekovou, v právnej veci navrhovateľa V. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. O., J. XX proti odporcovi M.. O. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. Z., B. C. XX/XX zast. JUDr. Petrom Havlíkom, advokátom, Nitra, Podzámska 18 o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa takto

rozhodol:

I. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 12P/79/2008-33 zo dňa 11.11.2008 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 7CoP/59/2008 zo dňa 18.02.2009 vo výroku o výživnom na navrhovateľa tak, že s účinnosťou od 10.12.2013 sa výživné na navrhovateľa z v y š u j e na sumu 250,-Eur mesačne, ktoré je odporca p o v i n n ý platiť vždy do 20. dňa každého mesiaca vopred na účet navrhovateľa.

II. Za obdobie od 10.12.2013 do 15.08.2014 vznikol odporcovi dlh na zročnom výživnom vo výške 965,28 Eur, ktorý je p o v i n n ý zaplatiť na účet navrhovateľa v splátkach o výške splátky 80,-Eur mesačne spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody plátok.

III. V časti uplatneného nároku na výživné vo výške 350,-Eur od 01.09.2013 do 09.12.2013 návrh z a m i e t a.

IV. Vo zvyšnej časti súd návrh z a m i e t a.

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal zvýšenia výživného, ktoré bolo naposledy menené rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 12P/79/2008-33 zo dňa 11.11.2008 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 7CoP/59/2008 zo dňa 18.02.2009, pričom žiadal zvýšiť výživné zo sumy 132,77 Eur na sumu 350,-Eur mesačne. Návrh odôvodnil tým, že v čase určenia výživného bol študentom gymnázia v Banskej Bystrici. V súčasnosti je študentom na Karlovej univerzite v Prahe, kde študuje medicínu. Jeho mesačné výdavky pozostávajú z výdavkov na bývanie vo výške 4.600,-Kč, stravu cca 4.500,-Kč, cestovné vo výške 260,-Kč, kozmetiku 500,-Kč poisťka vo výške 22,99 Eur. Zároveň má výdavky na učebnice každý semester cca vo výške 3.000,-Kč, na nákup ostatných pomôcok do školy napr. plášť, oblečenie, špeciálna obuv, fonendoskop, rukavice, písacie potreby, kancelársky papier, toner. Má tiež výdavky na lekára, pretože v Čechách si musí všetko hradiť a taktiež si musí nakupovať aj oblečenie a obuv. Má aj koničky, ale na tie mu nezostávajú peniaze.

Odporca s návrhom navrhovateľa nesúhlasil. Vo svojom vyjadrení zo dňa 25.02.2014 viedol, že nie je pravda, že sa o deti nezaujíma, peňazí nemá nazvyš, má tri malé deti a jeho manželka je nezamestnaná. Navrhovateľ mohol študovať aj v Martine, kde by boli výdavky nižšie.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, listinnými dokladmi obsiahnutými v spise tunajšieho súdu sp. zn. 5C/45/2013, najmä návrhom na zvýšenie výživného, rozsudkom KS Žilina sp.zn. 7CoP/59/2008, rozsudkom OS Martin č.k. 12P/79/2008-33, poisťkou č. 20400153358, pokladničným dokladom z menzy na Kajetánke, pokladničným dokladom o zaplatení predplateného cestovného, nájomnou zmluvou, vyjadrením odporcu k návrhu na zvýšenie výživného, súpisom výdavkov odporcu a správou MO SR o príjmoch odporcu a zistil tento skutkový stav:

Vyživovacia povinnosť odporcu voči navrhovateľovi bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 12P/79/2008-33 zo dňa 11.11.2008 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 7CoP/59/2008 zo dňa 18.02.2009, kedy došlo k zvýšeniu výživného zo sumy 86,30 Eur na sumu 132,77 Eur.

V súčasnosti navrhovateľ ukončil 3. ročník na Univerzite Karlovej v Prahe, 2. lekárskej fakulte, odbor všeobecné lekárstvo, pričom bude v štúdiu ďalej pokračovať. Býva v byte spolu so svojim bratrancom, kde výška nájmu je dohodnutá na 8.000,-Kč + 1.000,-Kč ako zálohové platby. Mesačné predplatené cestovné je vo výške 260,-Kč a obedy v menze stoja priemerne 45,-Kč. Navrhovateľ nie je v žiadnom pracovnom pomere, venuje sa iba štúdiu.

Odporca mal priemerný čistý mesačný príjem za obdobie 03/2013 - 02/2014 vo výške 1.632,78 Eur. Okrem navrhovateľa má v súčasnosti súdom určenú ešte jednu vyživovaciu povinnosť na malol. V. vo výške 120,-Eur. Do októbra minulého roka si plnil vyživovaciu povinnosť aj voči navrhovateľovej sestre C. vo výške 132,77 Eur mesačne. Okrem toho má ďalej dve deti 5-ročnú N. a 3-ročného O., ktorý s ním žijú v spoločnej domácnosti. Jeho manželka je zamestnaná a má priemerný mesačný príjem vo výške okolo 345,-Eur. Jeho priemerné mesačné výdavky predstavujú spolu sumu cca 1.243,-Eur, z toho výživné na navrhovateľa a malol. V. predstavuje spolu sumu 252,77 Eur, strava cca sumu 370,-Eur, poisťky cca sumu 78,-Eur, úver sumu 195,98 Eur a ostatné výdavky. Bývajú spolu s manželkou v rodinnom dome, ktorý si museli prerobiť a majú náklady v súvislosti s jeho udržiavaním.

V čase, kedy bolo naposledy upravené výživné na navrhovateľa bol navrhovateľ študentom 3. ročníka GAS v Banskej Bystrici. Odporca mal priemerný čistý príjem vo výške 879,64 Eur a plnil si vyživovaciu povinnosť na tri deti - C., navrhovateľa a V.. Malol. deti N. a O., ktoré žijú s odporcom v spoločnej domácnosti sa narodili až dňa XX.XX.XXXX resp. dňa XX.XX.XXXX.

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. (zákona o rodine), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z., obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z.z., pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z.z., výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z., výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z., pri určení výživného prihladne súd na odôvodnenej potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z., výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 veta práv a druhá zákona č. 36/2005 Z.z., právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

Podľa § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z., dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z., pri zmene pomerov sa vždy prihladne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

V zmysle platnej právnej úpravy, vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom nezaniká, kým nie je dieťa schopné samo sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Vyžaduje sa, aby táto schopnosť napĺňala požiadavku trvalosti tohto stavu, príjem náhodného charakteru nemožno považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť. Počas štúdia dieťaťa vyživovacia povinnosť rodičov jednoznačne trvá, pričom pre nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť sú dané podmienky definitívnym ukončením štúdia. Vznik schopnosti samostatne sa živiť sa spája aj so vznikom nároku na príslušné dávky systému sociálneho poistenia v prípade ukončenia prípravy na povolanie a neuplatnenia sa na trhu práce. V tomto zmysle ide skôr o potenciálne nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť. Dosiahnutím plnoletosti, ani inou časovou hranicou, vyživovacia povinnosť rodičov nezaniká. Vyživovacia povinnosť predchádza nároku na dávku a príspevky poskytované v zmysle predpisov sociálneho zabezpečenia. Miera potrieb dieťaťa je rôzna, závisí od veku, duševnej a fyzickej vyspelosti, schopností, zdravotného stavu, záujmov, nadania, talentu, vzdelania, od formy prípravy na budúce povolanie, ale aj od schopností a možností rodičov, je teda úmerná životnej úrovni rodičov.

Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že vyživovacia povinnosť odporcu voči navrhovateľovi trvá; je nesporné, že navrhovateľ nie je schopný sám sa živiť a to z dôvodu pokračovania v príprave na budúce zamestnanie štúdiom na vysokej škole dennou formou štúdia. Navrhovateľ v konaní preukázal dôvody na úpravu vyživovacej povinnosti odporcu smerujúce k rozhodnutiu súdu o určení výživného, resp. jeho zvýšenie, najmä pokiaľ ide o náklady spojené so štúdiom na vysokej škole spočívajúce v nákladoch na ubytovanie, cestovné, stravovanie ako aj spojené so zakúpením nevyhnutných školských pomôcok. Zmena pomerov na strane navrhovateľa pritom nastala začatím štúdia na vysokej škole.

Na strane odporcu došlo tiež k zmene pomerov. V čase posledného zvýšenia výživného na navrhovateľa mal tri vyživovacie povinnosti. V súčasnosti má štyri vyživovacie povinnosti, čím mu pribudla jedna

vyživovacia povinnosť, avšak len dve z nich sú určené súdom. Dve najmenšie deti s ním žijú v spoločnej domácnosti a náklady, ktoré vznikajú v súvislosti s týmito deťmi vo veku 5 a 3 roky sú podstatne nižšie ako náklady pri školopovinných deťom (17-ročná V. a navrhovateľ). Vyživovacia povinnosť voči najstaršej C. bola súdom zrušená koncom minulého roka. Súd zároveň prihliadol aj na zmenu v príjmoch odporcu, kedy od posledného zvýšenia výživného sa jeho priemerný mesačný príjem takmer zdvojnásobil.

Z týchto dôvodov súd rozhodol o zvýšení výživného na navrhovateľa na sumu 250,-Eur mesačne, ktorú sumu súd považuje za dostatočnú vzhľadom na odôvodnené potreby navrhovateľa. V prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľa zamietol. Vyživovaciu povinnosť si musia plniť obidvaja rodičia. Navrhovateľ uviedol, že voči matke si návrh na určenie výživného nepodal, pretože ona mu dobrovoľne dáva toľko, koľko môže a koľko navrhovateľ potrebuje. Súd má však za to, že nemôže všetky náklady navrhovateľa znášať iba odporca, preto aj matka bude naďalej povinná prispievať navrhovateľovi podľa svojich schopností a možností. Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal zvýšenia výživného s účinnosťou od 01.09.2013 súd v tejto časti návrh zamietol, pretože výživné v prípade plnoletého je možné priznať najskôr od podania návrhu, čo platí aj pre jeho zvýšenie.

Za obdobie od podania návrhu do rozhodnutia súdu vznikol odporcovi dlh na výživnom vo výške 965,28 Eur (za mesiace 01/2014 až 07/2014 po 117,23 Eur, alikvotná časť za 12/2013 vo výške 86,02 Eur a za mesiac 08/2014 vo výške 58,65 Eur), ktorý mu súd povolil splácať spolu s bežným výživným vo výške 80,-eur mesačne pod stratou výhody splátok.

Súd nevykonával navrhované dôkazy - vyžiadanie výpisov z účtu navrhovateľa a potvrdenie príslušného orgánu o registrácii zmluvy o nájme, pretože to nepovažoval v danom konaní za potrebné. Navrhovateľ sám uviedol, že mu matka prispieva na jeho výživu dobrovoľne podľa svojich schopností a možností tak, aby mohol vykryť svoje výdavky, ale teraz sa situácia zmenila a už mu nebude môcť prispievať takou sumou. Vyživovaciu povinnosť majú obaja rodičia, preto bolo právom navrhovateľa žiadať od odporcu zvýšenie výživného vzhľadom na skutočnosť, že u oboch došlo od posledného zvýšenia výživného k zmene pomerov a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Čo sa týka nájomnej zmluvy, tu súd poukazuje na skutočnosť, že aj keby navrhovateľ nebyval v byte, vznikali by mu náklady v súvislosti s ubytovaním na internáte, čo by bolo takmer porovnateľné v závislosti na ubytovacích možnostiach, kde ceny internátov sa môžu pohybovať takmer vo výške nájomného uvedeného navrhovateľom.

Za rozpor s dobrými mravmi by bolo možné považovať prípad, ak by napríklad príjmové a majetkové pomery oprávneného (v prípadoch, keď nie je podmienkou odkázanosť oprávneného, napr. pri žalobe plnoletého dieťaťa voči rodičom) prevyšovali majetkové pomery povinného. Ako konanie v rozpore s dobrými mravmi by bolo možné posudzovať aj prípady, keď oprávnený bez ospravedliteľného dôvodu nevykonáva žiadnu zárobkovú činnosť aj napriek objektívnym možnostiam a svojim schopnostiam a svoju situáciu rieši požadovaním výživného. Tu má súd za to, že navrhovateľ sa štúdiom pripravuje na budúce povolanie, nevlastní majetok vyššej hodnoty, a preto nie sú splnené podmienky na to, aby súd návrh na zvýšenie výživného z tohto dôvodu zamietol. Vzťah rodič a dieťa sú povinní budovať obaja a aj sa obaja snažiť o jeho zlepšenie a rozvíjanie.

O trovách konania rozhodol súd tak, že žiadnemu účastníkovi nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko žiaden z účastníkov konania nárok na náhradu trov konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici

V odvolaní okrem náležitostí v zmysle § 42 ods. 3 a 79 ods. 1 OSP, musí byť uvedené, proti ktorému súdu a ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a OSP),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).